

Federația Română de Șah

Fondată în 1925

Comisia de Etică și Disciplină a Federației Române de Șah (în continuare denumită „**COMISIA**”), aflată în următoarea componență:

Președinte: Av. BOGDAN IONESCU

Membri: PANAINTE DANIEL

IOSIF MIHAI

MIHAILIUC FLAVIUS

ANTON TEODOR

a pronunțat astăzi, 09 martie 2026, următoarea:

DECIZIE

În cazul **VIRGIL BOJICA, GABRIEL OPREA, ANDREI CIOBOATĂ, DANA MĂLUREANU vs. TALABĂ DAVID CHRISTIAN**

I. INTRODUCERE

Se constată că la data 09 ianuarie 2026, pe adresa de e-mail a **COMISIEI**, a fost transmisă o sesizare/plângere formulată și însoțită de către **VIRGIL BOJICA, GABRIEL OPREA, ANDREI CIOBOATĂ, DANA MĂLUREANU** (în continuare, pentru conciziune, „reclamanții”).

Urmare a solicitărilor **COMISIEI** adresate reclamanților în vederea stabilirii în mod clar și inechivoc a limitelor investiției și a cadrului procesual sub toate palierele, cât și după plata taxei de sesizare a **COMISIEI**, reclamanții au revenit printr-un e-mail, la data de 14 februarie 2026, cu precizările ce le-au fost solicitate.

Inclusiv din precizările ce ne-au fost transmise, transpare **în esență** că reclamanții au investit **COMISIA** cu două problematice.

PRIMO: sancționarea jucătorului/sportivului minor **TALABĂ DAVID CHRISTIAN**, urmare a pretinsului său comportament nesportiv/neetic, cu ocazia **Concursului Național de Șah - Elisabeta Polihroniade**, desfășurat în perioada 03-07 ianuarie 2026. Reclamanții au susținut că jucătorul minor, prin comportamentul său repetat nesportiv/neetic, a încălcat dispozițiile art. 2 lit. d), e)

și h) din Codul de Etică al Federației Române de Șah (*brevitatis causa* F.R. Șah), solicitând mai departe sancționarea acestuia în temeiul art. 3 din același Cod, cu avertisment și/sau suspendare temporară din activitatea competițională.

SECUNDO: sancționarea (cităm): „*oficialilor de arbitraj implicați în competiție, exclusiv sub aspectul neaplicării sancțiunilor prevăzute de avertismentul scris emis, deși faptele reclamate au continuat ulterior.*”

În esență, reclamantii au solicitat aici sancționarea oficialilor de arbitraj (implicați în aceeași competiție sportivă, anume **Concursul Național de Șah - Elisabeta Polihroniade**, desfășurat în perioada 03-07 ianuarie 2026, **dar fără nominalizarea/individualizarea expresă a acestor persoane**), în baza art. 2 lit. c) din Codul de Etică, pretinzând că aceștia nu și-au exercitat atribuțiile în mod echidistant, vizavi de conduita sportivului **TALABĂ DAVID CHRISTIAN**, sub aspectul (cităm) „*neaplicării sancțiunilor prevăzute de avertismentul scris emis, deși faptele reclamate au continuat ulterior.*”

Cu titlu prealabil, pe prima problematică cu care a fost sesizată, **COMISIA** verificând-și *ex officio* competența, constată că este competentă să se pronunțe asupra pretensei încălcări, de către sportivul **TALABĂ DAVID CHRISTIAN**, a Codului de Etică a F.R. Șah.

În motivare, învederăm că acest Cod de Etică, potrivit art. 1, se aplică, *inter alia*, **sportivilor, dar și că acest Cod guvernează orice măsuri care vor fi luate împotriva unei persoane (fizice sau juridice), care în mod deliberat sau din neglijență încalcă regulile jocului sau sfidează preceptul de fair-play.**

De asemenea, sunt demne de evocat aici și dispozițiile art. 23 alin. (16) din Statutul F.R. Șah (care instituie autoritatea disciplinară a F.R. Șah, autoritate care conferă inclusiv facultatea de a investiga și, după caz, de a sancționa persoanele vinovate).

În fine, odată ce această primă problematică **vizează mai multe incidente/fapte petrecute cu ocazia unui turneu de șah omologat de F.R. Șah, incidente/fapte în care un jucător/sportiv participant este acuzat de încălcarea anumitor dispoziții din Codul de Etică al F.R. Șah**, **COMISIA** se declară mai departe competentă *ratione materiae, ratione personae, ratione loci și ratione temporis* pentru a emite o decizie pe această problematică.

Privitor la secunda problematică (una una extrem de neclară și incoerent motivată și explicată de către reclamantii), **COMISIA nu identifică cum ar putea avea legalmente vreo competență directă să cerceteze și sancționeze un arbitru pentru că a aplicat (doar) un avertisment unui sportiv participant la o competiție. Aceasta nu doar dintr-o perspectivă *ratione materiae și ratione personae* (a fortiori cu cât în cadrul F.R. Șah există și un Colegiu Central de Arbitri, cu competențele de rigoare), dar inclusiv în contextul în care decizia arbitrului (de aplicare doar a unui**

avertisment, în cazul dat) putea să fie contestată de toți cei interesați, cu apel, în termen de 1 oră după încheierea partidei, la Comisia de apel a competiției [potrivit art. 30 alin. (9) lit. b) din Statutul F.R. Șah], ceea ce nici sportivul sancționat și nici nimeni altcineva nu a făcut-o.

Conchizând pe această secundă problematică și urmându-și jurisprudența bine consolidată în materie, **COMISIE** va reține că **nu este de competența sa să cerceteze aspecte de pur arbitraj și/sau soluții/decizii tehnico-șahiste luate de către arbitrii în timpul derulării unei competiții de șah, darămite să mai și sancționeze arbitrii pentru exact astfel de fapte.**

II. CONSIDERENTE

[1] În lumina celor de mai sus, minorul **TALABĂ DAVID CHRISTIAN** (prin reprezentanții săi legali) a fost încunoștințat/citat vizavi de acuzațiile ce i-au fost aduse, oferindu-i-se posibilitatea reală și efectivă să-și prezinta propria poziție procesuală, să invoce apărări, excepții și să propună probele pe care le consideră de cuviință. De asemenea, reclamanții au fost informații despre poziția procesuală a pârâtului, astfel că toate părțile litigante au beneficiat de dreptul la un proces echitabil *lato senso*. Nu în ultimul rând, probele pe care **COMISIA** le-a obținut *ex officio* au fost ulterior transparentizate, toate părțile implicate având posibilitatea reală și efectivă să-și exprime poziția inclusiv asupra relevanței și forței acestor probe.

[2] Analizând toate piesele dosarului, **cu satisfacție confortabilă și în baza inerentei marje de apreciere de care prezenta COMISIE dispune în aprecierea probelor și stabilirea faptelor**, vom reține mai departe următoarele.

[3] În ciuda unor digresiuni strecurate în sesizarea/plângerea reclamanților, rezultă cu maximă evidență că **COMISIA** este chemată să răspundă aici unei unice întrebări. Anume (esențializând-o): **se face vinovat sportivul/jucătorul TALABĂ DAVID CHRISTIAN de un comportament nesportiv, neetic, lipsit de fair-play, cu ocazia participării la Concursul Național de Șah - Elisabeta Polihroniade, desfășurat în perioada 03-07 ianuarie 2026?**

[4] La această întrebare centrală, **COMISIA va răspunde afirmativ**. Pentru a ajunge la acest răspuns, la această concluzie inechivocă, **COMISIA** a avut în vedere următoarele.

COMISIA s-a adresat *ex officio* Colegiului Central de Arbitri al F.R. Șah pentru a obține documente relevante privitoare la arbitrajul Concursul Național de Șah - Elisabeta Polihroniade, desfășurat în perioada 03-07 ianuarie 2026. Cu această ocazie, prin amabilitatea domnului NICULA DINU-IOAN, Ofițer FIDE, ne-au fost puse la dispoziție raportul de arbitraj, anexa raportului de arbitraj, proces-verbal al

ședinței brigădei de arbitri și avertismentul scris dat jucătorului **TALABĂ DAVID CHRISTIAN**.

Distinct, **COMISIA** a obținut tot *ex officio* avertismentul oficial aplicat aceluiași sportiv **TALABĂ DAVID CHRISTIAN**, cu ocazia unui alt turneu, anume European School Chess Championship 2024.

[5] Incontestabil, pe parcursul mai multor runde a Concursului Național de Șah - Elisabeta Polihroniade, sportivul/jucătorul **TALABĂ DAVID CHRISTIAN** a avut un comportament lipsit de etică sportivă, de fair-play, astfel cum rezultă din următoarele probe:

În **PROCESUL-VERBAL din 05.01.2026**, semnat și însușit de nu mai puțin de 7 (șapte) persoane oficiale (brigada de arbitri) s-a consemnat *inter alia* că:

- Jucătorul a deranjat în mod repetat demersul optim al derulării partidelor, vorbind în timpul partidelor și acuzând adversarii de piesă atinsă-piesă mutată, deși nu se întâmpla acest lucru.
- Pe timpul adversarului îi puneă întrebări nefondate, exemplu la ce hotel stai? în mod repetat, încât se putea interpreta ca un gest intenționat de distragere a atenției.
- Jucătorul s-a atenționat verbal, a primit avertisment verbal de la arbitru, dar nu s-a conformat. A fost chemat și arbitrul șef.
- Atât arbitrul de sală, cât și arbitrul șef, au constatat că sesizarea a fost fondată, jucătorul într-adevăr deranja adversarul și jucătorii prin distragerea atenției.

În **ANEXĂ LA RAPORTUL DE ARBITRAJ din 09.01.2026**, întocmit de către arbitrul șef, doamna Rendi Eva, s-a consemnat *inter alia* că:

■ La runda a treia am fost chemată de arbitru, pentru că jucătorul Talabă David Christian a acuzat de mai multe ori adversarul că ar fi atins o piesă. Jucătorul a fost sesizat verbal, să nu mai facă astfel de acuzații, dacă se repetă și nu sunt fondate, poate duce la penalizări, chiar și la pierderea partidei.

■ Ca urmare, eu personal am discutat cu arbitrii din sala 009, care au confirmat că Talabă mai vorbește și s-a întâmplat să ceară „piesă atinsă, piesă mutată”, dar nu se poate spune că ar fi făcut scandal, iar arbitri au luat măsuri conform regulamentului, adică nu au obligat nici un jucător să mute o anumită piesă, fără să fie convinși că aceasta s-a atins.

■ După informarea inclusiv a organizatorului, la runda a IV-a, pe 5 ianuarie, 15.30, s-a luat decizia ca jucătorul Talabă David Christian să fie observat, discret, toată partida de Toculeț Adelina, bineînțeles fiind și Gal Imola în sală. Am fost și eu de mai multe ori la runda respectivă în sală să văd cum decurg partidele, inclusiv organizatorul a verificat de mai mult ori, și am ajuns toți la convingerea că într-adevăr acuzațiile jucătorului Talabă David Christian de piesă atinsă și vorbitul cu adversarul, întrece nivelul de acceptabil și trebuie luate măsuri.

■ Echipa de arbitri a avut o întrevedere în acest sens imediat după terminarea runde și s-a făcut un proces verbal, luându-se decizia de a avertiza jucătorul în scris, avertisment afișat la sală și înștiințat părintele Talabă. Tatăl a spus, că deși

se miră, copilul a mai avut comportament similar la început de carieră șahistă, iar recent a avut o cădere nervoasă și copilul merge și la psiholog. Avertismentul a fost atașat raportului de arbitraj, procesul verbal întocmit, atașez la prezenta anexă.

■ La runda a șaptea m-am deplasat în mod repetat la sala 009, la un moment dat doamna Toculeț mi-a comunicat că jucătorul Talabă vorbește. Am vorbit cu arbitrul și i-am spus că dacă se mai repetă o dată, să dea penalizare de timp, și dacă tot nu se oprește, să mă cheme imediat și procedăm conform avertismentului, și fiind ultima partidă, se dă partidă pierdută.

În **AVERTISMENTUL SCRIS din 05.01.2026**, semnat de arbitrul șef, doamna Rendi Eva, s-a consemnat *inter alia* că:

■ În urma unor situații repetate de distragere a atenției jucătorilor adversi și perturbarea derulării în condiții optime a partidelor în sala de joc, și a neconformării jucătorului la avertismentele primite verbal duce la nerespectarea articolului 11.5 din Legile șahului.

[6] COMISIA nu are nici cel mai mărunț dubiu că toate aceste consemnări ale oficialilor competiției, **consemnări realizate în urma unor constatări făcute chiar *ex propriis sensibus***, sunt deplin conforme realității obiective. De altfel, chiar pârâtul (prin reprezentanții săi legali a consemnat la pag. nr. 13 a întâmpinării transmise că (cităm): „**brigada de arbitri a competiției, sub supravegherea arbitrei principale, manifestând întotdeauna o activitate nepărtinitoare și corectă**”.

Cele de mai sus sunt întărite (dar fără a mai fi neapărat necesar), de avertismentul aplicat aceluiași sportiv **TALABĂ DAVID CHRISTIAN**, de către Arbitrul șef, domnul Arno Eliens, cu ocazia turneului European School Chess Championship 2024. Acesta a consemnat în cuprinsul avertismentului scris **că în runda a 6-a, David-Christian Talaba și-a acuzat adversarul că a atins o piesă (la mutarea nr. 19) când era clar că adversarul nu putea să o atingă**. A continuat astfel (în limba originala): *Such false claims, distracting the opponent, are not to be tolerated. If this will occur again in the tournament, we will forfeit David-Christian Talaba.* (traducerea realizată de **COMISIE**: *Astfel de susțineri false, menite să distragă adversarul, nu sunt tolerate. Dacă acest lucru se va mai repeta în cadrul turneului, îl vom descalifica pe David-Christian Talaba*).

[7] Comportamente ca cele mai sus reproduse (și avute/manifestate de către jucătorul **TALABĂ DAVID CHRISRTIAN**), sunt **incontestabil contrare celor mai elementare standarde de fair-play, iar în concreto contrare cel puțin art. 2 din Codul de Etică al F.R. Șah, lit. d (teza, persoane care încalcă regulile comune de comportament în societate și de etichetă șahistă), lit. h (teza, repetate sau crase încălcări ale legilor șahului sau reglementărilor F.R. Șah), lit. i (teza, jucătorii nu trebuie să aducă acuzații nejustificate unor alți jucători), respectiv lit. j (teza, orice**

lezare sau discreditare a reputației F.R. Șah, a evenimentelor organizate de aceasta, a organizatorilor și participanților).

Pentru deplină claritate, COMISIA mai precizează la acest paragraf că nu este ținută de încadrarea juridică, de fundamentarea în drept pe care părțile le dau faptelor deduse judecății, având în vedere principiile de legislație universală, *da mihi factum, dabo tibi ius* (dă-mi faptele, îți voi da dreptul) și *iura novit curia* (judecătorul cunoaște legea/norme de drept)

[8] COMISIA va respinge apărările pârâtului privitoare la aspectul că sesizarea/plângerea reclamanților nu a fost adresată COMISIEI în termen de 3 zile de la aplicarea deciziei Comisiei de apel a competiției, coroborată cu ideea/teza că aplicarea unei noi sancțiuni de către COMISIE ar echivala cu o dublă sancționare a sportivului (care a fost deja sancționat cu avertisment de către arbitrul șef al competiției).

[9] Pe lângă argumentele de mai sus, **COMISIA** motivează că sesizarea/plângerea reclamanților (pe problematica pe care ne-am constatat competența *ratione materiae, ratione personae, ratione loci* și *ratione temporis*) **NU vizează contestarea/atacarea unui act sau decizii ale arbitrilor competiției**. Prezenta problemă a fost **sesizată direct COMISIEI** noastre printr-o plângere, **fără a fi necesară îndeplinirea vreunei proceduri prealabile**, având în vedere că **obiectul sesizării îl constituie (în esență) pretinsa încălcare a Codului de Etică al F.R. Șah de către un jucător, cu ocazia participării la un turneu omologat de federație**.

De asemenea, nu se poate vorbi cu legitimitate despre o dublă sancționare/principiul interdicției dublei sancționări odată ce prezenta COMISIE are competențe, atribuții și puteri completamente diferite de cele ale arbitrilor unei competiții sportive. Nu se opune niciun principiu sau regulă legală de ordin procesual sau substanțial ca un sportiv sancționat de arbitri în timpul unei competiții, să fie ulterior sancționat (chiar pentru aceeași faptă) de Comisia de Etică și Disciplină din cadrul federației respectivei ramuri sportive. Respingerea acestei teze ar conduce la consecințe absurde și inadmisibile finalmente, în care, bunăoară, un jucător de șah exclus dintr-un turneu în urma unui act de cheating, să nu mai poată fi adus în fața COMISIEI noastre, pe motiv că a fost deja sancționat de către arbitrii competiției.

[10] Aspectul cel mai complex al prezentei cauze l-a constituit **stabilirea și individualizarea sancțiunii aplicabile sportivului găsit vinovat, în raport cu gravitatea abaterii disciplinare, circumstanțele concrete ale săvârșirii faptei și conduita acestuia pe parcursul procedurii**.

COMISIA a pornit de la premisa că aplicarea celei mai blânde sancțiuni prevăzute de art. 3 lit. b) din Codul de Etică, respectiv avertismentul, ar fi

insuficientă pentru a corecta comportamentul sportivului, pentru a-l determina să conștientizeze caracterul reprobabil al faptei sale, precum și pentru a transmite un semnal adecvat comunității șahiste. S-a avut în vedere, în acest sens, faptul că toate avertismentele anterioare, fie ele verbale sau scrise, aplicate sportivului, s-au dovedit ineficiente, acesta perseverând într-o conduită lipsită de sportivitate, de etică și de fair-play.

Pe de altă parte, s-a apreciat că suspendarea temporară din activitatea competițională internă și internațională ar fi, **cel puțin la acest moment, disproporționată.**

Pentru aceste considerente, soluția aplicării unei sancțiuni situate, pe scala gravității, între avertisment și suspendarea din activitatea competițională s-a impus ca fiind cea mai logică, adecvată și proporțională. **Având în vedere că sancțiunea intermediară prevăzută de Codul de Etică este amenda cuprinsă între 300 și 2.000 lei, COMISIA va dispune aplicarea, în sarcina sportivului, pentru încălcarea dispozițiilor art. 2 lit. d), h), i) și j), a sancțiunii amenzii în cuantum de 1.000 lei.**

Refuzul de a achita această amendă (prin reprezentanții săi legali) în termen de cel mult 10 (zece) zile de la rămânerea definitivă a prezentei va conduce și la o penalizare gradual superioară.

[11] COMISIA, în stabilirea sancțiunii, a avut în vedere și poziția procesuală nu pe deplin sinceră și neasumată a sportivului, exprimată prin reprezentanții săi legali. Astfel, prioritizarea de către aceștia a opiniei copilului (recurgând constant, în întâmpinarea depusă, la formulări de tipul „fiul nostru ne-a spus”, „ne-a comunicat”, „ne-a confirmat”) în detrimentul celor relatate de persoane adulte, în calitate oficială, precum și invocarea unor scuze puerile ori a unor pretexte neverosimile, nu par apte să contribuie la corectarea comportamentului nesportiv al minorului. Un exemplu revelator al acestei poziții procesuale îl constituie următorul pasaj din întâmpinare, pasaj îngrijorător, sau care ar trebui perceput ca atare nu doar de către o Comisie de Etică și Disciplină (cităm): *«În referire la aspectele constatate de arbitra șefă, fiul meu mi-a confirmat că sunt dese situațiile când el ține mâna la gură în timpul partidelor, ocazie cu care spune o rugăciune în șoaptă sau aplică tehnicile de respirație învățate de la psiholog, dar nu deranjează adversarii sau ceilalți participanți. De asemenea, fiul nostru ne-a spus că psihologul l-a învățat să folosească "un talisman/ancoră de emoție", el utilizând crucea lanțului, un pion norocos și sticla de mir pe care o are mereu în buzunar și pe care o folosește când merge la toaletă. Faptul că, pe fond emoțional, fiul nostru și-a dezvoltat un obicei (tic) de a ține între dinți, cu mâna, cruciulița lanțului de la gât, este cunoscut de către subsemnați și susținem în permanență aplicarea sfaturilor oferite de psiholog dorind stabilitatea emoțională a copilului, dar întotdeauna luăm măsurile necesare ca aceste aspecte să nu deranjeze actul competițional.»*

[12] Nu în ultimul rând, **COMISIA** consideră comportamentul aici sancționat al sportivului **TALABĂ DAVID CHRISTIAN** ca nefiind unul spontan, accidental, întâmplător, infantil, nehibzuit, **ci unul vădit premeditat, învățat, pregătit, studiat și inoculat de către un adult. COMISIA** nu dorește să speculeze în privința identității respectivului adult, dar oricine ar fi el atenționăm (inclusiv în baza rolul și misiunii noastre) **că a îndruma un copil spre conduite contrare eticii nu reprezintă doar o eroare de judecată, ci un profund eșec moral propriu, un veritabil naufragiu etic ce atinge însăși fibra responsabilității și conștiinței umane.**

[13] În fine, raportat la faptul că reclamantii (prin **BOJICA VIRGIL**) au achitat o taxă de sesizare a prezentei **COMISII** (taxă în cuantum de 500 lei), că au solicitat cheltuieli de judecată și că pârâtul a fost găsit vinovat, având astfel o culpă procesuală, **COMISIA** îl va obliga pe acesta (prin reprezentanții săi legali) la plata către **BOJICA VIRGIL** a sumei de 500 lei. Refuzul de a achita aceste cheltuieli de judecată (prin reprezentanții săi legali) în termen de cel mult 10 (zece) zile de la rămânerea definitivă a prezentei va conduce și la o penalizare gradual superioară.

În virtutea tuturor celor mai sus expuse, în **UNANIMITATE**, prezenta **COMISIE hotărăște:**

III. DISPOZITIVUL

Admiterea **în parte** a plângerii formulate de către reclamantii **VIRGIL BOJICA, GABRIEL OPREA, ANDREI CIOBOATĂ, DANA MĂLUREANU**, în sensul:

- Aplicării către pârâtul **TALABĂ DAVID CHRISTIAN** a **sancțiunii amenzii în cuantum de 1000 lei.**

- Refuzul pârâtului (prin reprezentanții săi legali) de a achita integral această amendă în termen de cel mult 10 (zece) zile de la rămânerea definitivă a prezentei va conduce și la o penalizare gradual superioară.

- Obligării pârâtului (prin reprezentanții săi legali) la plata către reclamantul **BOJICA VIRGIL** a sumei de 500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

- Refuzul pârâtului (prin reprezentanții săi legali) de a achita integral aceste cheltuieli de judecată în termen de cel mult 10 (zece) zile de la rămânerea definitivă a prezentei va conduce și la o penalizare gradual superioară.

- Prezenta decizie poate să fie atacată cu apel în termen de 15 zile, la Comisia federală de apel.

PREȘEDINTELE COMISIEI
AV. BOGDAN IONESCU

